

DRAGOTIN KETTE
NARISALA JELKA REIGHMAN
ŠIVILJA IN ŠKARJICE

Živela je v starih časih na nekem gradu mlada in zelo prijazna deklica Bogdanka. Bila je šivilja in je služila grajski gospe.

Nekega dne je ravno šivala v svoji tihi sobici, ki je imela eno majhno okence na vrt. Sama je bila, zato jo je začel dolgčas napadati, čeprav je imela dela čez glavo.

No, ko je tako vbadala in vlekla, merila in rezala, ji je prišlo v glavo polno čudnih misli in želja.

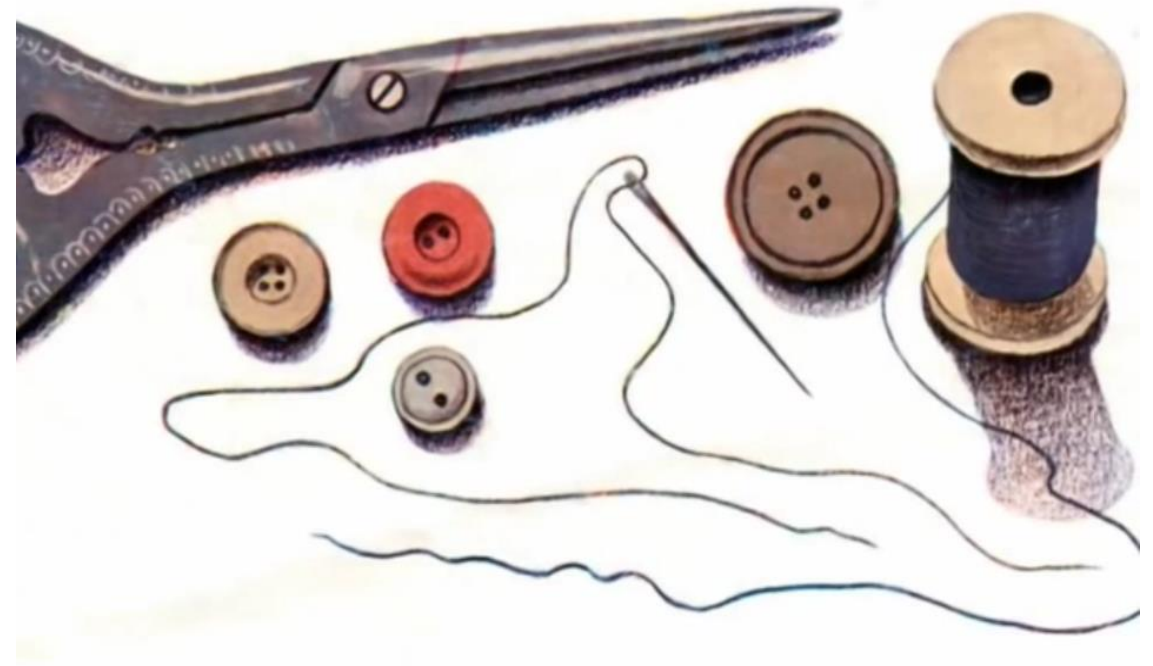
Kaj, ko bi imela take škarjice, da bi se jim samo reklo:

*Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi urežite!*

pa bi me poslušale. Če bi jim pa dejala:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se pa ustavite,
zdaj pa v kot se spravite!*

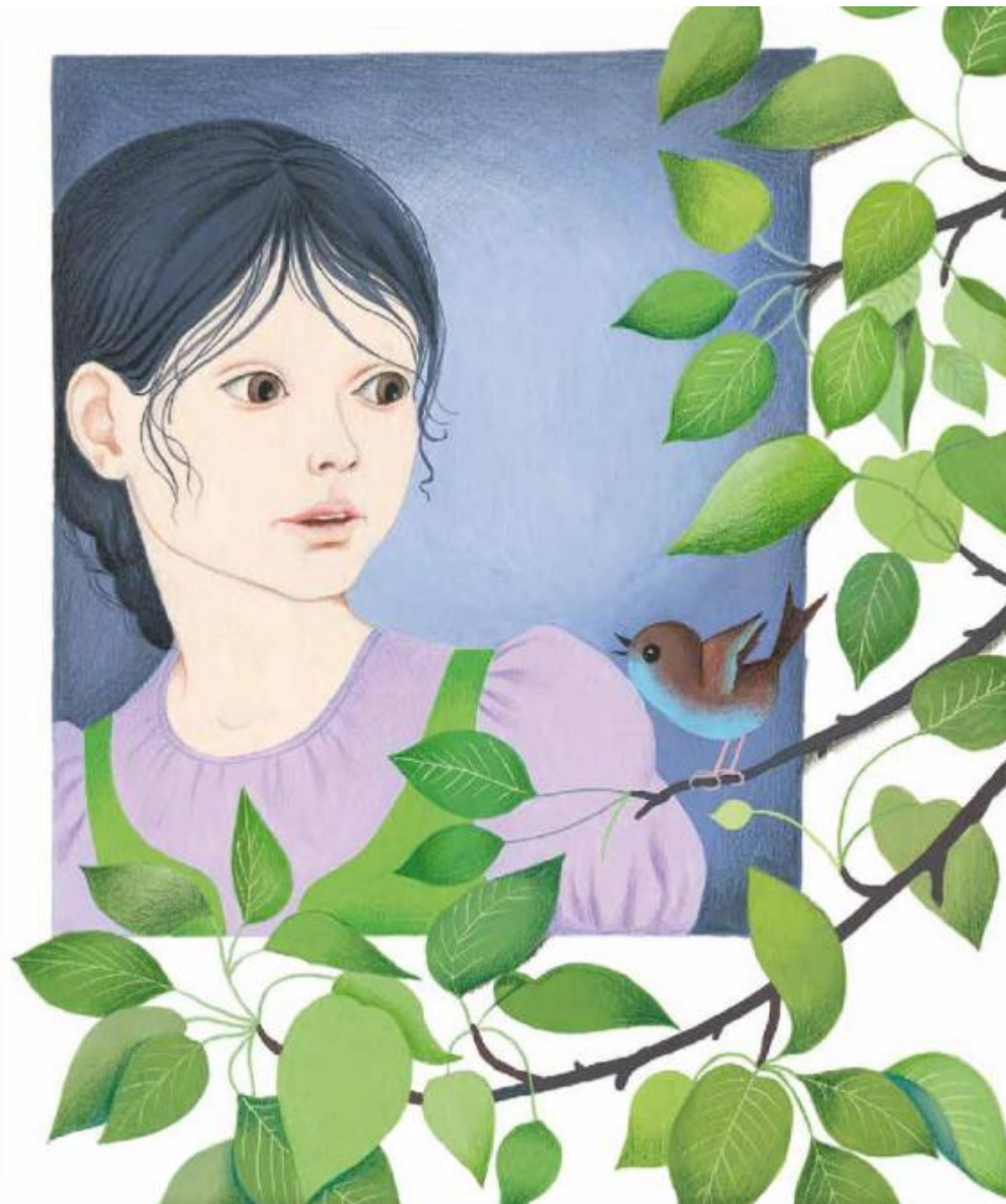
pa bi se takoj ustavile, to bi bilo lepo! je dejala sama pri sebi, pa vendar tako, da jo je lahko slišal tudi kdo drugi.

Kakor je to izgovorila, je priletela na vejo pred okencem drobna ptička in zapela: »Oj Bogdanka, kar si prosila, to si dobila!«

Ko je deklica to slišala, se je tako ustrašila, da se je zbodla v prstek.

»Čakaj,« si je mislila deklica, »hočem pa vendarle poskusiti, kar je dejala ptičica!«

Medtem pa, ko si ga je obvezovala s platencem in belo nitjo, je čudna ptičica odletela. To je bilo Bogdanki žal, ko je ni več videla! Kako rada bi še enkrat slišala tiste besede od drobne ptice. Toda ptičice ni bilo nikoder več.

»Čakaj,« si je mislila
deklica, »hočem pa vendarle
poskusiti, kar je dejala ptičica!«

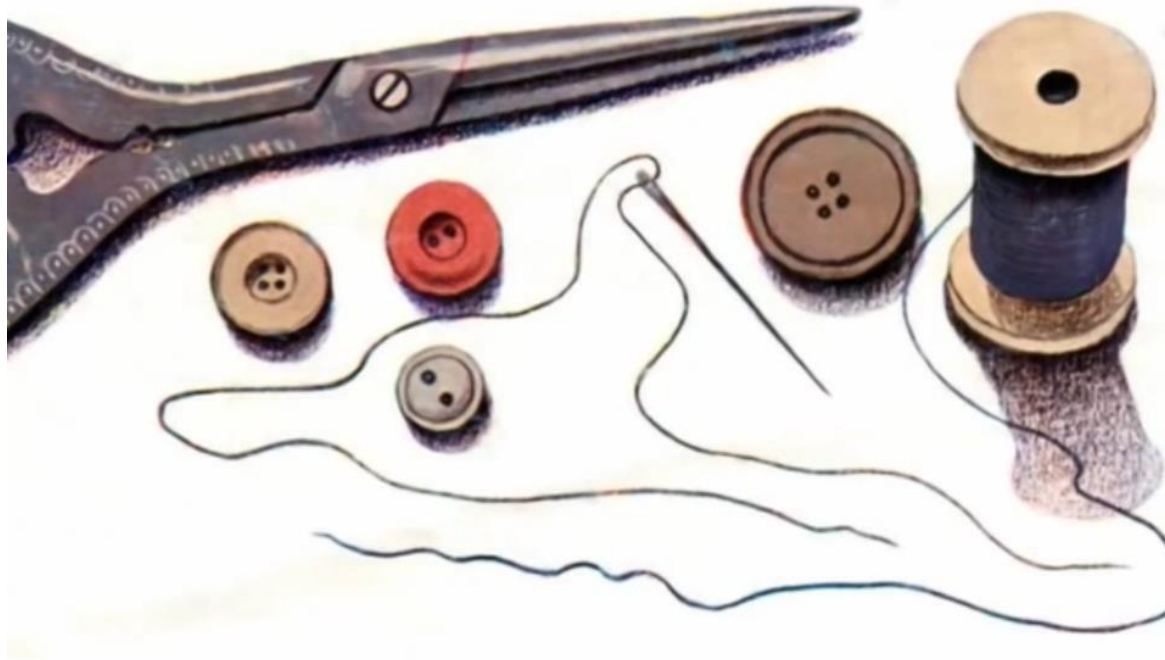
In hitro je zapela:

*»Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi urežite!«*

In glej ga, spačka! Škarjice - hrustalke so se dvignile in jele rezati belo platno na mizi. Obračale so se hitro kakor kača in rezale tako natančno, da se deklica ni mogla dovolj načuditi. In ko je bilo urezano vse platno na mizi, so skočile dol na skrinjo, da bi tudi tam pričele svoje delo.

Toda deklica jim je brž zaklicala:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se pa ustavite,
zdaj pa v kot se spravite!*

In precej so bile pri miru in so ležale lepo v kotu in niti ganile se niso.

»To pa to!« si je mislila Bogdanka vsa, srečna in vesela. Kaj bi ne bila ! Zdaj ji ni bilo treba polovico toliko delati kot poprej. Ona je samo šivala, rezale pa so škarjice same.

Tudi grajska gospa je bila dosti bolj zadovoljna z njo in kar načuditi se ni mogla, kako more Bogdanka obleko tako lepo natančno in vendar tako hitro narediti.

Pride torej nekega dne k nji in ji reče: »Kako je to, ljuba moja Bogdanka, da zdaj vse tako natančno urežeš in tako hitro sešiješ, saj si prej potrebovala vedno več časa?«

»Seveda sem ga,« ji je odgovorila deklica nedolžno, »saj prej pa tudi nisem imela takih škarjic.«

»Kakšnih škarjic ?« jo vpraša sedaj gospa radovedno.

In Bogdanka ji pove vse po pravici, kako je prosila za take škarjice, ki bi same rezale, in kako jih je dobila.

Nato hoče gospa videti te škarjice, kako režejo. Ko jih je pa enkrat videla, jih hoče dobiti na vsak način od deklice.

In ko jih ne more ne s hudo ne z lepa izprositi in Bogdanka nobenega denarja noče sprejeti zanje, tedaj jo gospa spodi iz gradu, škarjice pa ji vzame.

Vsa žalostna in potrta je šla deklica iz gradu in objokovala svojo nesrečo. Pot jo je peljala skozi temen gozd. Ko tako hodi in hodi med visokim drevjem, zasliši hkrati nad seboj znano petje. Ozre se kvišku in koga zagleda?

Na drobni vejici nad deklico se je zibala tista
ptičica, ki se ji je bila nekdej na oknu prikazala,
otresala je z glavico in potem tiho zapela:

*Oj Bogdanka,
kar si izgubila,
boš nazaj dobila!*

In kakor je to zapela, je že ni bilo več na
drevesu.

Medtem pa je šla grajska gospa vsa vesela v svojo sobo, kjer je imela nakopičenih vse polno lepih oblek, pa tudi blaga zanje. Hitro vzame škarjice iz žepa in jih postavi na mizo ter vzklikne:

*Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi zrežite!*

Škarjice pa so takoj ubogale in začele rezati jopice. Ker je namreč gospa rekla »zrežite« namesto »urežite«, so škarjice trgale vse blago in obleko na drobne kosce. To se je gospa prestrašila ! Hitro je začela misliti, kaj naj reče, da jih bo zopet ustavila, toda zastonj. Ni in ni si mogla tega domisliti. Škarjice pa so le škrtale in rezale. »Joj, joj!« je javkala, »kaj bo z mojo obleko!« In hitela je k škarjicam in jim poskušala iztrgati obleko, toda škarjice se nikakor niso dale odtrgati in so le dalje škrtale in rezale.

Gospa je kar besnela in jih lovila po mizi, toda škarjice so se malo brigale za njen strah in njeno jezo. »Škrt, škrt,« so delale in zrezale skoraj vso obleko, kar je bilo v sobi. Ko pa ni bilo več obleke, so se spravile kar na dragocen plašč, v katerega je bila ogrnjena gospa, in začela sedaj rezati še tega. Zdaj, zdaj je bila šele gospa v strahu, kaj bo. Kot brezumna je tekala po gradu in otresala hudobne škarjice, toda te se še zmenile niso za otresanje in so kar dalje in dalje rezale, da so leteli drobni koščki od dragocenega plašča. Tu se spomni gospa v največji sili; da ve deklica za tiste besede, s katerimi samo se dajo ustaviti te škarjice.

Hitro, hitro se tedaj spusti za njo v gozd, da bi jo čimprej mogoče dohitela in se rešila nesrečnih škarjic. Ko je tako letela več kot pol ure, zagleda slednjič ubogo deklico, ki tiho in žalostno koraka po slabem gozdnem potu.

»Reši me, reši me, deklica, teh svojih škarjic, da mi ne porežejo še te obleke, ki jo imam na sebi; bogato te poplačam,« je začela vpiti za njo.

Deklica se skoraj ni mogla zdržati smeha, ko je videla svojo nekdanjo gospo vso obupano in razcapano, vendar je hitro vzkliknila:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se brž ustavite
in v moj žep se spravite!*

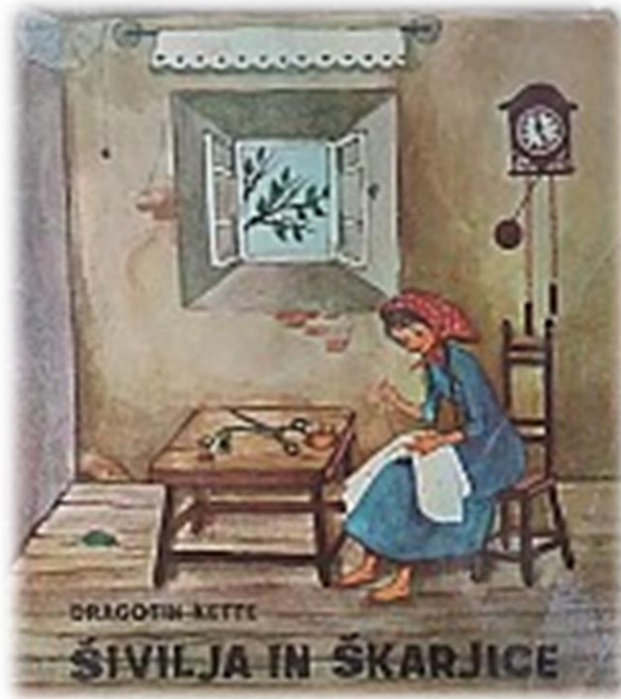

In res! Škarjice so se takoj ustavile in v naslednjem trenutku jih je že imela deklica v svojem žepu. Gospa je bila v hudi zadregi in se od sramote ni vedela kam dejati. Vendar pa se je hotela pokazati hvaležno in je ponujala deklici mošnjo cekinov in jo vabila, naj se zopet vrne.

Toda deklica ni hotela sprejeti niti denarja niti se ni hotela več vrniti k lakomni gospe, temveč se je lepo napotila na svoj dom, kjer si je s šivanko in čudodelnimi škarjicami toliko zaslužila, da je bila kmalu najbolj premožna deklica v vsej okolici. Pa je ostala vedno skromna in ponižna ter je storila ljudem veliko dobrega, saj je imela s čim.

Šivilja in škarjice je slovenska pravljica, ki jo je leta 1896 napisal slovenski pesnik in pisatelj Dragotin Kette. To je njegovo najbolj znano mladinsko delo, objavljeno 1896 v reviji Angelček.

Dragotin Kette

Več o avtorju izveš [tukaj](#).

Knjiga [Šivilja in škarjice](#) z ilustracijami Jelke Reichman, ki jo je izdala založba Mladinska knjiga, je prejela priznanje Zlata hruška.

Zlata hruška je znak kakovosti otroških in mladinskih knjig.

Ilustratorica: [Jelka Reichman](#)

Slike iz projekcije so iz slikanice Mladinske knjige in prosto dosegljive na spletu. Avtorica projekcije si ne lasti nikakršnih avtorskih pravic do njih. Projekcija je namenjena izključno v izobraževalne namene.